

וילכו ויעשו בני ישראל וכו'. לכאורה תיבת וילכו הוא מיותר והוה ליה למימר ויעשו בני ישראל, ויש לפרש וילכו היינו הליכות עולם, שמסרו ההלכות של המצוה הזאת וכל הדינים שבעל פה אשר למדו חז"ל מן הדקדוקים של פרשת הפסח, וילכו הוא לשון הלכה, עיין בתקוני זהר מאן דשונה הלכה אחת ירית עלמא חד ומאן דמתני שתי הלכות ירית תרין עלמין [תיקו"ז י"ד ע"ב], על כן נקרא הליכות עולם שהולך מעולם לעולם, וזהו וילכו שלמדו ההלכות והלכו וטיילו מעולם לעולם. ספר בני יששכר - מאמרי חודש ניסן מאמר ז' - פיסחא והלילא

כמה מעלות טובות למקום עלינו כו' (הגדה של פסח). לכאורה הוי ליה למימר 'ממקום' עלינו, ועוד מה זה 'מעלות'. והנראה, דהנה באמת הקדוש ברוך הוא יש לו תענוג כשמשפיע טובות על עמו ישראל, דהיינו שמתפאר עצמו עם ישראל עמו ומשפיע עליהם טובות. וזהו הרמז 'למקום עלינו', כביכול שהקב"ה יש לו נחת רוח כשמשפיע טובות על ישראל, וזהו הרמז 'מעלות'. כי הקדוש ברוך הוא הוא אין סוף, רק לאהבת ישראל מצמצם עצמו בישראל, ואז שייך בו כביכול מעלה. וזהו 'מעלות טובות', כביכול כשמצמצם עצמו בישראל עמו: ס' קדושת לוי

כהא לחמא עניא די וכו'. ויבואר בזה מאמר חכמינו ז"ל (ב"ב י', א') 'בזמן שישראל עושין רצונו של מקום נקראין בנים וכשאין עושין רצונו של מקום נקראין עבדים'. לכאורה אינו מובן, כשאין עושין רצונו של מקום חס ושלום הם רשעים חס ושלום. והנראה, דהנה כשאדם מאמין באמונה שלימה שהקב"ה הוא אבינו, ויש לו תענוג כשמשפיע טובות על עמו ישראל כאשר היכולת בידו לתת טובות לכל העולמות, אז האדם אינו חסר כלום, וכשיבקש מן הקדוש ברוך הוא לרחם על עמו, בודאי הקדוש ברוך הוא ימלא רצונו. וזה הרמז בפסוק (דברים י"ח, י"ג) 'תמים תהיה עם ה' אלקיך', כלומר אתה תהיה 'תמים' בלתי חסר שום דבר, כשתהיה 'עם ה' אלקיך'. אבל כשאדם אינו מאמין בזה אז הוא חסר, כי אינו עושה רצון בהשם יתברך להשפיע עלינו טובות. וזהו הרמז 'לחמא עניא', כי ישראל במצרים היו בבחינה קטנה, וזהו 'לחמא עניא'. ועל זה רמזו חכמינו ז"ל (פסחים קט"ו, ב') 'לחם עוני' מה דרכו של עני בפרוסה, כי 'פרוסה' הוא לשון חסרון: ספר קדושת לוי - לפסח

עפ"י דברינו הנ"ל בפסוק ושמרתם את וכו' לחק לך וכו', יתפרש לנו המכילתא [פ' בא י"ב] ר' יוסי הגלילי אומר משכו וקחו לכם צאן משכו ידיכם מעבודה זרה והדבקו במצות ע"כ, הנה קשה הוה ליה למימר קחו לכם צאן למצוה, ומהו והדבקו במצות, ולפי הנ"ל יונח, דבא לתרץ למה אמר משכו הוה ליה למימר קחו לכם צאן ושחטו וכו', אבל הכוונה משכו ידיכם מעבודה זרה, עבודה שהיא זרה לכם, היינו עבודת מצרים שהיא עבודה זרה ממש, וברגע הזאת תקחו לכם צאן למצוה ותעמיסו עליכם עבודת הש"י, ועל ידי זה תדבקו בכל המצות שתהיו קנויים לו ית"ש לשם עבדות לשמור מצותיו כל הימים, והבן. בני יששכר מאמרי חודש ניסן מאמר ז' - פיסחא והלילא (ד')

בשאלת החכם מה העדות והחוקים. ולכאורה איך שואל טעם על חוקה. אך כי באמת כתיב מגיד דבריו כו' חוקיו כו' לישראל שבנ"י יודעין טעם גם בחוקה והוא ע"י שמאמין ועושה החוק באמת אף בלי הרגשת הטעם ע"ז זוכה לידע הטעם ג"כ. והוא עצמו ג"כ אכילת מצה אף שהיא בלי טעמים רק כמו שהיא. רק מה שמונע מאכלים אחרים כדי להיות נדבק בטעם המצה. ע"ז מרגיש דביקות במצה אף שאינו משיג הטעם. וז"ש אין מפטירין כו': ספר שפת אמת - פסח שנת תרל"א

הטעם שמעמידין בלילה זו כוס לאליהו. כבר אמרנו שהוא כמו הכסא של אליהו שמכינים על ברית מילה. כי אליהו הוא מלאך הברית ומלאך הגואל. ושניהם אחד. כי עיקר הגאולה נמשך מקדושת הברית שהוא הכרתת הערלה שהוא קליפת ההיפוך. וזה שרש החג הקדוש הזה. כמו שנאמר בדמיך חיי. בדמיך חיי. דם פסח ודם מילה: ספר תורת אמת

מצה זו כו' שלא הספיק בצקת אבותינו להחמיץ עד שנגלה ממ"ה הקדוש ברוך הוא כו'. הרב ז"ל בסידור פי' כי מצה כמו שהיא בלי התנשאות. שהוא חמץ. הגסות. שמנשא עצמו ועולה בנפיחה. וע"י שהי' להם גילוי שכינה הי' נשאר מצה ע"ש. וכן בזוה"ק פינחס כי ההפרש בין חמץ למצה הוא נקודה אחת שבין ה' לח' ע"ש כי ה' היא הנקודה בתוך הד' שיודע שאין לו כלום רק נקודה פנימיות שנתן השי"ת. וע"י שממשיך הנקודה לעצמו ונעשה ח' הוא חמץ ע"ש: ספר שפת אמת - פסח שנת תרל"א

על התורה ועל העבודה

ענין פסח שנמצא בדברי רבותינו ז"ל שהוא מלשון פ"ה ס"ח (פע"ח שער חג המצות פ"א; שער הכוונות דרושי פסח דרוש ג'). להבין הדבר, על דרך זה, שהרי מה שהקב"ה יתברך שמו לעד ולנצח נצחים עשה עמנו ניסים ונפלאות והכה את מצרים בכל מכה, הוא כדי לשלול דעה הנפסדת מאמיני הקדמות ומכחישים בחידוש העולם, כמאמר הכתוב (שמות ט', ט"ז) 'ואולם בעבור זאת העמדתיך כו' ולמען ספר שמי בכל הארץ', כי מכיון שראינו שהוא יתברך שידד המערכה ועשה בהם כרצונו, שמע מינה שיש מנהיג בעולם המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית. והנה מלך בשר ודם המצוה לעבדיו לעשות כך וכך, עודם מדברים עמו יש יכולת בידם לבקש להפוך ציוויו, אבל משדבר עמהם והלכו מלפניו אי אפשר להפוך דבריו. אבל מדת הקדוש ברוך הוא לא כמדת בשר ודם, שאף שנתאצלו האותיות ונבראו ונציירו ונעשו, והגיע השתלשלותם בעולם השפל הזה להעשות כך וכך, יש צדיקים המהפכים מידותיו (עי' מו"ק ט"ז, ב'), או אם יעשו בניו תשובה אזי תיכף נתהפכו לצירוף אחר לעשות עם עמו לטובה אות (עי' ב"ר נ"ג, ד'; רמב"ם יסוה"ת פ"י ה"ד), דמיון המלך המדבר עם עבדיו בעודם לפניו, מפני שמלא כל הארץ כבודו (ישעיה ו', ג') ולית אתר פנוי מיניה (תיקו"ז תיקון נ"ז), וככחו אז כחו עתה. וזהו פ"ה ס"ח, רצה לומר פה המדבר, כלומר אף שכבר ברא כל העולמות, הרי הוא בבחינת מדבר עם עבדיו ועודם לפניו: ספר קדושת לוי

...וכך הוא הבטחה לישראל לעולם שבכל ליל פסח כבואם לאכול המצה והמרור וכל הסדר יזכו לעורר כן למעלה להמשיך עליהם בחי' גילוי שכינה וקדושה של מעלה וזהו בחי' ארץ ישראל כנ"ל. וכו' ספר תפארת שלמה על מועדים - רמזי פסח

ברכת הטל אשר אנו מברכין. כי נודע אשר חודש ניסן נגד תשרי וכמו בר"ה נמחק עונותינו מבחי' שמאלו תחת ראשי כמו כן בפסח נמחק מבחי' וימינו תחבקני וע"ז נרמז סוד הטל וכדרשם ז"ל במד"ר פ' לך על קרא לך על ילדותיך מה על פורח ע"ש הרי כי הטל בא על כפרת פשע. ולדעתי בעל הפייטן אשר יסד ברכת הטל ירה אבן פנתו על הקראתם עונך בת ציון לרמז כי ע"י הטל ימחק עון בת ציון לזאת התחיל ראשי החרוזים באתוון ב"ת ציו"ן והן המה ב"ו ת"ן צו"ה יעסי"ס ושוב"ע טפ"ף: ספר אמרי נועם

הרה"ק ר' אהרן זי"ע היה מתווך בין ישראל לאביהם שבשמים. היה מקרב את לבם של ישראל אל אביהם שבשמים, ומקרב את הקב"ה לישראל. פעם אמר שלא הצליח באותו היום לגמרו עסק, שהבעל תשובה בקש ממנו תשובה על העבר, אבל אינו יכול לקבל אלהבא, ואני אמרתי לו שיקבל רק תשובה על להבא. ענין ספירת העומר מיד כשתחשך, הוא הקבלה על להבא, שמיד מההתחלה מקבל על עצמו להטהר מכל סיג ופגם. ע"ד שאמר הרה"ק ר' זושא זי"ע כמו שמציעים את המטה כך ישנים, וכמו שישנים כך קמים, וכמו שקמים כך הווים כל היום: ספר בית אברהם

ענין יו"ט שני של גליות ע"ד מאחז"ל חביבין דברי סופרים משל תורה והוא בבחי' יותר גבוה וקדוש מיו"ט ראשון, בשם אבי הק' ז"ל שהוא ע"ד מאח"כ ינתן גם מחר ליהודים, כי בגלות המר מרוב הדחקות והצרות והמח מבולבל, נתן הקב"ה ברוב חסדיו מתנה טובה יו"ט שני, כמו מי שאינו תופס מהר, צריך לחזור הרבה פעמים עד שיקבע בלבו ומחו אהבתו ויראתו ויחודו ית"ש: ספר בית אברהם

למאן דס"ל דמלאכת חול המועד אסורה מדאורייתא רק שנמסר הדבר לחכמים אשר הם יפרשו איזה מלאכה אסורה ואיזה מותרת, ומהראוי להתבונן בזה איזה טעם, נ"ל שמובן הדבר על פי מה שאמר הרב הק' המפורסם בישראל כק"ש מוה' פינחס מקארעץ זצלה"ה, באשר ידוע שלכל העניינים והנבראים ומיני המדריגות מחולקים במעלה אשר הם בעולם יש אמצעי ביניהם, כמו בין דומם לצומח (אלמוג הוא דומם וצומח), בין צומח לחי (כסף חי), בין חי למדבר (אדני השדה), וכן בין תורה שבכתב לתורה שבעל פה קרי וכתיב (כל הענינים האלה הוא הכל להתוודע ולהגלות א-ל אחד בראן יוצר אחד יצרן [ע"ח שער מ"ב פ"א מ"ב]), כן הוא בקדושת הזמן בין קדש לחול הוא חולו של מועד עכ"ד בקצת תוספת ביאור, ומעתה תבין כיון שחולו של מועד ממוצע בין קדש לחול, על כן נרמז עיקר איסור המלאכה בתורה ונמסר הדבר לבני אדם, הבן הדבר, ועוד יתבאר אי"ה. בני ישששכר מאמרי חודש ניסן מאמר י"א - חולו של מועד

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - Mailing address:
714 Park Ave Lakewood NJ 08701-2025;
ברשות ובהדרכת גדולי התורה chizuk620@gmail.com
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש, או שיעור באידיש,
וכן להקדיש גליון לזכות, לרפו"ש, לע"נ או לזכות את הרבים
- אחב"י ביותר מד' אלף מקומות בעולם קע"ה כ"י להתקשר
להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally

לקבל שיעור באידיש {בערך 25 מינוט},
או דברי תורה, גליון "באר היטב" בענגליש, נא להודיענו
לימוד אור החיים הק' בחבורה ליל ששי 8:30 pm

לע"נ הרה"ח ר' חיים יחיאל בן הרה"ק ר' ישראל (סטאשיווער מגיד)
גאנצווייג ע"ה נלב"ע י"ט ניסן תש"ג - ת.נ.צ.ב.ה.

אַ כשר'ן און פרייליכין יום טוב